

cinemini
europe

Hoe zorg je voor een betekenisvolle
filmervaring met

TÉR

Een filmeducatief project voor kinderen van 3-6 jaar

Bij Cinemini Europe zien kinderen van 3 tot 6 jaar de mooiste korte films, verrijkt met activiteiten en lesmateriaal. Jonge kinderen staan open voor allerlei soorten kunst. Film is voor vrijwel elk kind een betoverend medium omdat het zowel kijk- als luisterplezier geeft. Kinderen genieten niet alleen van verhalende films en documentaires, maar ook van abstracte en experimentele films die veel ruimte voor verbeelding laten.

Kinderen zien film dagelijks en overal. Hoe kunnen we van het filmkijken een betekenisvolle ervaring maken? Hoe en wat kunnen we kinderen al op heel jonge leeftijd leren over film en media?

Met Cinemini Europe willen we kinderen en opvoeders de kans geven om kennis te maken met de veelzijdige wereld van het bewegende beeld op een fantasierijke en inspirerende manier. In dit project gaat het niet zozeer om kennis: creativiteit, beleven en spelen staan voorop. Natuurlijk hopen we ook dat sommige kinderen hierdoor opgroeien tot echte filmfans!

Cinemini Europe is een Europees project van Das Österreichische Film-museum, Deutsches Filminstitut & Filmmuseum, Eye Filmmuseum, Kinodvor Cinema Ljubljana en Taartrovers, en wordt gesteund door Creative Europe.

Dit materiaal biedt inspiratie voor het (zelf vorm)geven van creatieve en betekenisvolle filmlessen.

TÉR Het plein

Regisseur	István Szabó
Land	Hongarije
Jaar	1971
Productie	Mafilm
Duur	5 minuten
Beeld	kleur
Geluid	met geluid

Synopsis

Een jongen schrijft met een krijtje letters op de muren van een flat in een drukke stad. De camera volgt hem naar het aangrenzende plein waar het een drukte van belang is. Kinderen, vrouwen, mannen, jong en oud – iedereen speelt, zit elkaar achterna, danst, kletst of schreeuwt. Alles is constant in beweging. De camera legt dit tafereel in een vloeiende beweging vast. Als kijker krijg je het gevoel dat je ook op het plein bent, zo dichtbij is alles. Tegelijkertijd hebben de beelden iets bevreemdends. Je staat er middenin en toch kijk je ernaar van buitenaf.

Meer over de vorm

Dit portret van een openbaar plein, waar families samenkomen op een zomerdag, heeft de insteek van een documentaire. István Szabó volgde niet één persoon of gebeurtenis, maar geeft de kijker een indruk van een plek op een bepaalde dag. De jongen die op de muren van de flat tekent, is het startpunt van de film. Wanneer de jongen het park in rent, laat de camera hem los om op verkenningstocht te gaan tussen alles wat daar speelt. Er is een voortdurende spanning in de film. Dat komt doordat de film ons niet het hele plein laat zien, maar eerder een sfeerimpressie geeft door in close-up van het ene individu of groepje naar het andere te gaan.

In het begin zien we van een afstand kinderen en volwassenen in kleine groepjes. Dan komt de camera langzaam dichterbij, totdat kinderen rechtstreeks de camera in kijken. Zo voelt het alsof er een interactie ontstaat tussen hen en ons, de toeschouwers. Dit verandert ook hoe we de film zien. Is dit puur een momentopname, of een fictiefilm waarvoor dingen in scène zijn gezet?

Aan het eind van de film verlaat de jongen het plein weer en stijgt dan op magische wijze op. Met hem krijgt ook de kijker eindelijk zicht op het hele plein en alle mensen waarmee we zojuist kennis hebben gemaakt.

De filmmaker

István Szabó is waarschijnlijk de bekendste regisseur uit Hongarije. Hij werd geboren in Boedapest in 1938. Tegen het eind van de Tweede Wereldoorlog moest zijn familie onderduiken vanwege hun Joodse afkomst. Na de middelbare school ging Szabó studeren aan de Academie voor Theater- en Filmkunsten en regisseerde hij verschillende korte films. Na een aantal jaar in Hongarije gewerkt te hebben maakte hij in de jaren 80 een aantal internationale films. De bekendste is waarschijnlijk *Mephisto* (1981), waarmee hij een Oscar voor Beste Buitenlandse Film won.

Tips voor een bijzondere filmvertoning

Hieronder vind je acht tips over hoe je met deze film aan de slag kunt:

- 1 Bereid de vertoning voor en maak er iets bijzonders van, passend bij de leeftijd van de kinderen. Dit kan in de bioscoop of op school. Ideale setting: een groot scherm, gedimd licht, helder geluid van niet te hoog volume en ruimte om te spelen – eventueel met tafels, tekenpapier, kleurpotloden en zaklampen voor bijvoorbeeld schaduwspel. Tip: hier kun je ook goed de activiteitenkaarten voor inzetten (zie verderop).
- 2 Voer met de kinderen een inleidend gesprek over film en vraag bijvoorbeeld of ze al eens naar de bioscoop zijn geweest. Vertel wat er gaat gebeuren en bespreek (indien de vertoning in de bioscoop plaatsvindt) het bezoek. Neem eventuele huis- of spelregels door.
- 3 Introduceer de film(s) en kijk ze samen.
- 4 Laat de kinderen tijdens en na het kijken vrij reageren op de film. Dat kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door te bewegen, te klappen of door te vertellen wat ze hebben gezien.
- 5 Creëer een veilige omgeving en stimuleer een gesprek. Kijk of je vooral de kinderen aan het woord kan laten. Probeer verbanden te leggen tussen wat ze gezien hebben, overeenkomsten te benadrukken en op verschillen in te gaan (waarom hebben sommige kinderen heel andere dingen gezien dan anderen, terwijl ze toch allemaal dezelfde film gekeken hebben?).
- 6 Geef de kinderen de tijd om de film(s) te verwerken door vrij te spelen.
- 7 Deel de activiteitenkaarten uit en laat de kinderen hier in groepjes of alleen mee aan de slag gaan.
- 8 Opnieuw kijken: kijk de film(s) nog eens (en nog eens, en nog eens: kinderen zijn, zoals we allemaal weten, gek op herhaling en leren hiervan).

Suggesties voor gesprekken en activiteiten

- 1 Vraag de kinderen wat de mensen in het park deden. Vraag ook of er dingen waren die ze niet begrepen of dingen waar ze bijzonder in geïnteresseerd of bekend mee waren. Vraag bijvoorbeeld: 'Herkende je de spelletjes die de kinderen in het park speelden?' en 'Weet je ook zo'n soort plek bij jou in de buurt?'

- 2 Kijk de film nog eens. Bereid enkele stills uit de film voor, om dieper in te gaan op het concept van afstand in film. Wanneer voelt de camera dichtbij? En wanneer ver weg? Wat kunnen we beter zien van dichterbij, en wat zien we allemaal van veraf?
- 3 Ga naar een park of plein in de buurt en geef de kinderen een aantal wegwerp- of digitale camera's. Laat ze foto's nemen van de dingen en mensen om hen heen. Kies een aantal foto's uit om later met de groep te bespreken.

Activiteitenkaarten

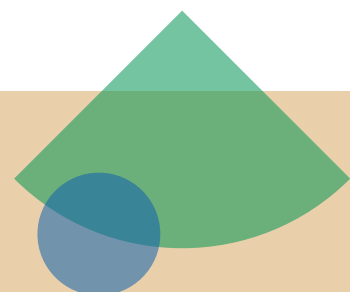
Bij elke film van het Cinemini Europe-project zitten twee of meer activiteitenkaarten. De activiteitenkaarten zijn een fantastische manier om de kinderen te herinneren aan wat ze gezien hebben. Op elke kaart staat een opdracht die ze aanspoort om (nog een keer) over de film na te denken en het erover te hebben. Met simpele, speelse activiteiten zoals tekenen, dansen, toneelspelen of vrij fantaseren werken de kinderen aan de ontwikkeling van verschillende competenties. Denk aan de fijne motoriek, spreek- en luistervaardigheid en sociale en emotionele vaardigheden.

De activiteitenkaarten kunnen na de vertoning in groepjes, individueel, klassikaal of thuis worden gedaan.

Verder kijken

De volgende films uit het Cinemini Europe-project sluiten goed aan op *Tér*: Ook *When Cities Fly* (Vliegende stad) gaat dieper in op het idee dat een camera van alles vast kan leggen zonder woorden.

L'arrivée d'un train en gare de La Ciotat (De aankomst van een trein op het station van La Ciotat) leent zich uitstekend voor een gesprek over het verschil tussen documentaire en fictiefilm, iets wat ook een belangrijke rol speelt in *Tér*.

Colofon

Cinemini Europe is een project van

en wordt ondersteund door

